

LỜI NÓI ĐẦU

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học, kỹ thuật, kinh tế ...con người cũng đang phải đối mặt với những thách thức lớn cho sự phát triển. Đó là nguy cơ suy giảm nghiêm trọng các nguồn tài nguyên thiên nhiên và sự suy thoái các yếu tố quan trọng, căn bản của môi trường sống mà yếu tố đề cập đến đầu tiên là rừng. Đã có một sự nhất trí rộng rãi giữa các quốc gia trên thế giới, rừng, tài nguyên rừng và đất rừng phải được quản lý tốt để đáp ứng các nhu cầu khác nhau về xã hội, kinh tế, sinh thái và văn hoá, tinh thần của các thế hệ hiện nay và tương lai. Bên cạnh việc đem lại những lợi ích kinh tế, rừng có vai trò quan trọng trong việc giữ đất, giữ nước, điều hoà không khí và bảo vệ môi trường sinh thái. Hiện trạng mất rừng và suy thoái rừng đang gây những hậu quả vô cùng tai hại cho đời sống nhân dân cũng như sự ổn định nhiều mặt của đất nước.

Trong thời gian qua, nhà nước đã ban hành hàng loạt các văn bản pháp luật điều chỉnh các quan hệ xã hội liên quan đến hoạt động bảo vệ và phát triển rừng như Luật bảo vệ và phát triển rừng 2004, Luật đất đai 2003... Có thể nói, pháp luật là công cụ hữu hiệu nhất để nhà nước bảo vệ và phát triển rừng. Vì vậy, việc phổ biến giáo dục Pháp luật lâm nghiệp trong việc đào tạo cán bộ ngành lâm nghiệp và trong nhân dân là hết sức cần thiết.

Môn học Pháp luật lâm nghiệp đã được đưa vào giảng dạy trong các ngành đào tạo của trường Đại học lâm nghiệp trong những năm qua. Tuy nhiên, do chưa có điều kiện biên soạn giáo trình, tài liệu nên việc học tập của sinh viên chủ yếu dựa vào lời giảng của giáo viên. Để nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng nhu cầu học tập của sinh viên, Tổ luật thuộc Bộ môn Quản lý đất đai – Khoa Quản trị kinh doanh đã biên soạn bài giảng môn Pháp luật lâm nghiệp trên cơ sở khung chương trình đào tạo gồm 5 chương:

Chương 1. Quản lý nhà nước về lâm nghiệp

Chương 2. Pháp luật về quản lý và bảo vệ tài nguyên rừng

Chương 3. Pháp luật về quản lý đất rừng

Chương 4. Các cơ quan quản lý nhà nước chuyên ngành lâm nghiệp

Chương 5. Các chính sách khuyến khích phát triển lâm nghiệp

Các giáo viên đã hết sức cố gắng trong việc biên soạn tập bài giảng này song cũng sẽ không tránh khỏi những thiếu sót. Chúng tôi rất mong có được sự góp ý, xây dựng của các cán bộ nghiên cứu, giáo viên và sinh viên để một ngày sớm nhất chúng tôi ngày càng hoàn thiện hơn bài giảng môn Pháp luật lâm nghiệp, có thể tiến tới biên soạn giáo trình Pháp luật lâm nghiệp đáp ứng nhu cầu học tập và ngày một nâng cao chất lượng đào tạo của sinh viên chuyên ngành lâm nghiệp.

MỤC LỤC

	Trang
CÁC TỪ VIẾT TẮT	3
LỜI NÓI ĐẦU	5
Chương 1. QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ LÂM NGHIỆP	7
1.1. Khái niệm, nội dung, phương pháp quản lý nhà nước về lâm nghiệp.....	7
1.1.1. Các khái niệm.....	7
1.1.2. Nội dung quản lý nhà nước về lâm nghiệp.....	7
1.1.3. Phương pháp quản lý nhà nước về lâm nghiệp.....	9
1.2. Hệ thống quản lý nhà nước về Lâm nghiệp	13
1.2.1. Giới thiệu hệ thống các cơ quan quản lý nhà nước về Lâm nghiệp ..	13
1.2.2. Phân cấp quản lý nhà nước về Lâm nghiệp.....	13
1.2.3. Thẩm quyền của các cơ quan quản lý nhà nước trong một số lĩnh vực cụ thể	16
Chương 2. PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ VÀ BẢO VỆ TÀI NGUYÊN RỪNG	19
2.1. Quá trình phát triển của pháp luật về quản lý và bảo vệ tài nguyên rừng:19	
2.1.1. Thể chế lâm nghiệp qua các triều đại phong kiến:	19
2.1.2. Thể chế lâm nghiệp thời Pháp thuộc:.....	19
2.1.3. Pháp luật bảo vệ rừng của nhà nước Việt Nam từ 1945 đến nay	20
2.2. Quản lý rừng	22
2.2.1. Quy định về quản lý rừng theo diện tích	22
2.2.2. Quản lý rừng theo mục đích sử dụng:	22
2.3. Quy định của pháp luật về bảo vệ rừng	31
2.3.1. Thực trạng và nguyên nhân rừng bị tàn phá.....	31
2.3.2. Quan điểm, mục tiêu, định hướng phát triển lâm nghiệp Quốc gia... 35	
2.3.3. Yêu cầu cấp bách và những giải pháp lớn để bảo vệ rừng.....	38
2.3.3. Quy định về phòng cháy chữa cháy rừng:.....	39
2.3.4. Quy định về quản lý động thực vật rừng quý hiếm	50
2.3.5. Quy định về phòng trừ sâu bệnh hại rừng	58
2.3.6. Vấn đề quản lý hoạt động chế biến gỗ, khai thác rừng, vận chuyển, chế biến và thương mại lâm sản	59

Chương 3. PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ ĐẤT RỪNG	63
3.1. Lịch sử quan hệ đất đai ở Việt nam	63
3.1.1. Khái niệm.....	63
3.1.2. Quan hệ đất đai thời Phong kiến.....	63
3.1.3. Quan hệ đất đai thời Pháp thuộc	66
3.1.4. Quan hệ đất đai của nhà nước Việt nam từ 1945 đến nay.....	66
3.2. Nội dung quản lý đất rừng.....	72
3.2.1. Nguyên tắc sử dụng đất rừng.....	72
3.2.2. Quyền của nhà nước đối với đất rừng	73
3.2.3. Hoạt động quản lý đất rừng	73
3.3. Các quy định cụ thể của pháp luật về giao, cho thuê, khoán rừng và đất rừng	74
3.3.1. Quy định về giao đất, giao rừng.....	74
3.3.2. Quy định về cho thuê rừng, đất rừng	79
3.3.3. Một số quy định chung về giao đất, giao rừng; cho thuê đất, cho thuê rừng	83
3.3.4. Quy định về khoán sử dụng đất rừng trong các tổ chức	87
3.3.5. Xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quản lý, sử dụng đất rừng	90
Chương 4. CÁC CƠ QUAN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC CHUYÊN NGÀNH LÂM NGHIỆP	92
4.1. Lịch sử phát triển	92
4.1.1. Giai đoạn từ 1945 đến 1960.....	92
4.1.2. Giai đoạn từ 1960 – 1976.	92
4.1.3. Giai đoạn từ 1976 – 1995	93
4.1.4. Giai đoạn 1995 đến nay.....	93
4.2. Chức năng, nhiệm vụ của hệ thống tổ chức quản lý nhà nước về chuyên ngành lâm nghiệp.....	97
4.2.1. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn	97
4.2.2. Cục Lâm nghiệp	99
4.2.3. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn	102
4.2.4. Chi cục Phát triển lâm nghiệp (thuộc Sở NN và PTNT).....	104
4.2.5. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (trực thuộc UBND huyện	105

4.3. Tổ chức kiểm lâm	106
4.3.1. Quá trình hình thành và một số ưu điểm, tồn tại của hệ thống kiểm lâm.....	106
4.3.2. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cấp kiểm lâm	107
Chương 5. CHÍNH SÁCH KHUYẾN KHÍCH PHÁT TRIỂN LÂM NGHIỆP	117
5.1. Khái quát về hệ thống chính sách khuyến khích phát triển lâm nghiệp.	117
5.1.1. Khái niệm và phân loại chính sách	117
5.1.2. Lịch sử chính sách phát triển Lâm nghiệp Việt nam:	118
5.1.3. Hệ thống chính sách khuyến khích phát triển lâm nghiệp :	119
5.2. Các chính sách chủ yếu về khuyến khích phát triển Lâm nghiệp:.....	123
5.2.1. Chính sách phát triển rừng: Dự án trồng mới năm triệu héc ta rừng:	123
5.2.2. Chính sách đầu tư, tín dụng trong phát triển Lâm nghiệp:.....	126
5.2.4. Chính sách hưởng lợi của HGĐ, cá nhân được nhà nước giao, cho thuê, khoán sử dụng các loại rừng.	130
5.2.5. Chính sách về khoa học công nghệ trong phát triển Lâm nghiệp: ..	135
5.2.6. Một số chính sách khác:	135
TÀI LIỆU THAM KHẢO	137